

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 14.1.2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_14_CJ_NP1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

**Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,
Estetické vzdělávání**

Vzdělávací obor: Literatura

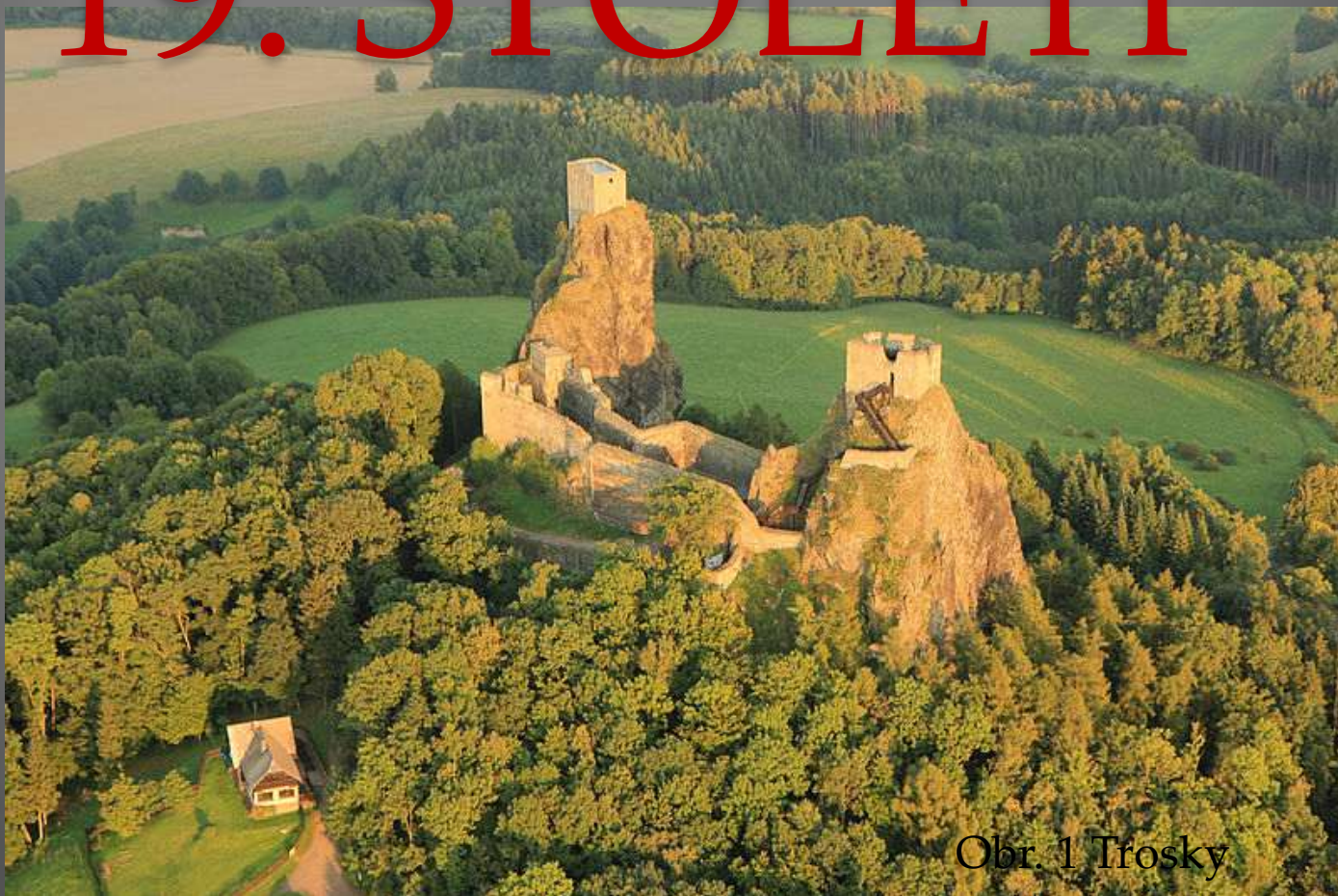
Tematický okruh: Vývoj světové a české literatury v kulturních souvislostech

Téma: Romantismus

Metodický list/anotace: Romantismus, znaky, ukázky děl, použití interaktivní tabule

ROMANTISMUS

19. STOLETÍ

Obr. 1 Trosky

MYŠLENKOVÉ HNUTÍ

A JEDEN Z HLAVNÍCH SMĚRŮ 19. STOLETÍ

- TVŮRČÍ SVOBODA UMĚLCE
- **CIT**, VÁŠEŇ, FANTAZIE, VŮLE
- VYZDVIHUJE STŘEDOVĚK
- ZDŮRAZŇUJE KONKRÉTNÍHO JEDINCE

VÝJIMEČNÝ HRDINA ZA VÝJIMEČNÝCH OKOLNOSTÍ

ZNAKY

- INDIVIDUALISMUS, SUBJEKTIVISMUS, MODERNISMUS
- KONTRASTY
- HLAVNÍ HRDINA = ČLOVĚK ŽIJÍCÍ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI (LOUPEŽNÍK, KAT, VRAH, CIKÁN, ŽEBRÁK, TULÁK)
- NEŠŤASTNÁ LÁSKA (HRDINA TOUŽÍ PO LÁSCE, MILUJE VYSNĚNÝ IDEÁL NEBO ZADANOU ŽENU, HRDINKA JE SPOUTÁNA KONVENCEMI, PROTO ODMÍTÁ VÁŠNIVOU LÁSKU)
- HRDINA (ZKLAMANÝ) UTÍKÁ Z REALITY A UZAVÍRÁ SE DO SVĚTA SVÝCH PŘEDSTAV
- OBDIV K MINULOSTI
- MYSTIKA, EXOTIKA

LITERATURA

- klade důraz na:
 - původnost
 - tvůrčí svobodu umělce
 - emocionalitu a spontánnost

žánry jsou:

lyrická balada, básnická povídka či poema, román ve verších, moderní epos, dramatická báseň, historický román a povídka

ARCHITEKTURA

- návrat ke gotice:

- a) tupé zakončení věží a nárožních věžiček, jejichž obrys obohacuje zubaté cimbuří (anglická gotika)
- b) válcovité, hrotité zastřešené věže a strmé střechy (vliv Francie)

Park: - přírodní krajina

- využívá přirozené vlastnosti rostlé zeleně
- doplněn drobnou architekturou-skleníky, altány, rozhledny, umělé zříceniny, jeskyně

PAMÁTKY

- westminsterský chrám v Londýně
- katedrála v Edinburghu
- londýnský parlament
- parlament v Budapešti
- staroanglická venkovská sídla

Obr. 2 Parlament v Budapešti

MALÍŘSTVÍ

- náměty ze středověkých dějin či soudobých událostí
- dramaticčnost
- děj vyhrocen na maximum
- barvy dotvářejí atmosféru
- neklidné, nevšední, tajemné krajiny

EUGÉN DELACROIX

- klade důraz na vzrušení, bezprostřednost, vroucnost a fantazii
- DÍLO:
- Krveprolití na Chiu (reakce na povraždění 20000 Řeků Turky)
- Svoboda vedoucí lid na barikády

Obr. 3 Svoboda vedoucí lid na barikády

THÉODORE GÉRICAUT

DÍLO:

- Vor medúzy (zachycuje epizodu ze ztroskotání fregaty Méduse – po dvanáctidenní plavbě na voru se zachránilo (bez jídla a pití, došlo zde i ke kanibalismu) ze 147 pouze 10 lidí (5 zemřelo na záchranné lodi))
- nechal si zhotovit model voru, kreslil mrtvoly

Obr. 4 Vor Medúzy

FRANCISCO GOYA

- v jeho díle se spojuje klasicismus, romantismus, expresionismus a další rysy nových tendencí
- velmi citlivě reagoval na dění kolem sebe
- po mrtvici ohluchl, ale maloval dále
- zachytil největší temnoty lidského nitra - upalování údů, podřezávání, znásilňování
- Dílo: Nahá Maja
Oblečena Maja
grafické cykly: Hrůzy války

Obr. 5
Nahá Moja

Obr. 6
Oblečená
Moja

Obr. 7 Hrůzy války

ZAJÍMAVOST

- **GUSTAV EIFFEL** – STAVITEL KONSTRUKCE SOCHY SVOBODY V NEW YORKU (Byla věnována francouzským lidem Spojeným státům k stému výročí vyhlášení americké nezávislosti. Pochodeň se vypíná do výše 93 metrů od ochozu podstavce.)
- PROJEKTANT ZDYMADEL PANAMSKÉHO PRŮPLAVU
- PROJEKTANT EIFFELOVY VĚŽE (305m vysoká)

Obr. 8 Stavba Eiffelovy věže

ROMANTISMUS V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

- DOSTAVBA CHRÁMU SV. VÍTA, KARLŠTEJNA
- NOVOGOTICKÉ ÚPRAVY HLUBOKÉ, LEDNICE
- A ORLÍKA
- VÝSTAVBY SCHWARZENBERSKÉ HROBKY V TŘEBONI
- UMĚLCI
- ANTONÍN MÁNES
- JOSEF NAVRÁTIL
- JOSEF MÁNES
- ADOLF KOSÁREK
- JULIUS MAŘÁK

Obr. 9 Orlík

Obr. 10 Josef Navrátil
Horská krajina u Vyššího Brodu

POUŽITÁ LITERATURA, CITACE

- MGR. EVA HÁNOVÁ. *Odmaturuj z literatury*. Brno: Didaktis, 2002, ISBN 80-86285-37-5.
- Prokop, Vladimír, Kapitoly z dějin výtvarného umění, Sokolov, O.K. Soft-skripta

- Obr. 1: ZDENĚK FIEDLER. *Soubor:Hrad Trosky, letecký snímek.jpg, WIKIPEDIE.CZ* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hrad_Trosky,_leteck%C3%BD_sn%C3%ADmek.jpg
- Obr. 2: UZO 19. *Soubor:Budapestparliament100.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Budapestparliament100.jpg>
- Obr. 3: AUTOR NEUVEDEN. *Soubor:Eugène Delacroix - La liberté guidant le peuple.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eug%C3%A8ne_Delacroix_-_La_libert%C3%A9_guidant_le_peuple.jpg
- Obr. 4: AUTOR NEUVEDEN. http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Th%C3%A9odore_G%C3%A9ricault_-_Le_Radeau_de_la_M%C3%A9duse.jpg-wikipedia.cz [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Th%C3%A9odore_G%C3%A9ricault_-_Le_Radeau_de_la_M%C3%A9duse.jpg
- Obr. 5: AUTOR NEUVEDEN. *Soubor:Goya Maja naga2.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Goya_Maja_naga2.jpg
- Obr. 6: AUTOR NEUVEDEN. *File:Goya Maja ubrana2.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Goya_Maja_ubrana2.jpg
- Obr. 7: AUTOR NEUVEDEN. *Soubor:Goya War3.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Goya_War3.jpg
- Obr. 8: AUTOR NEUVEDEN. *Soubor:Construction of the Eiffel Tower.JPG-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Construction_of_the_Eiffel_Tower.JPG
- Obr. 9: KARELJ. *Soubor:Orlík 7.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Orlík_7.jpg
- Obr. 10: AUTOR NEUVEDEN. *Soubor:Navratil 1830.jpg-wikipedia.cz* [online]. [cit. 28.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Navratil_1830.jpg